

[Kjær.]

bindelse — opført i god Tro. I andre Tilfælde afskærer den Ejerne fra at benytte den Græsningsret, som de gennem mange Aar har besiddet, og hvis Benyttelse er af stor Betydning for deres Erhverv. At den ogsaa paa denne Maade forringer deres Arealers Værdi, ser jeg jo nok, at Klitvæsenets Folk forsøger paa at bortforklare, men jeg tror ikke, det lader sig gøre. Det er nemlig saaledes, at Administrationen, Klitvæsenet med Loven i Haand kan nægte en Mand, der har købt Jord inden for Fredningslinien, Ret til at færdes over de Arealer, der ligger inden for Fredningslinien, og stillet over for saadanne Udsigter er det ret naturligt, at Køberne holder sig tilbage, og at den Pris, som de ikke særlig velstillede Klitejere vil kunne opnaa, i de allerfleste Tilfælde bliver ganske ringe.

Hvad jeg, hvad Spørgsmaalet om Fredningslinien angaar, gerne ønsker at henstille til den højtærede Landbrugsminister, er dette, for det første, at Linien, kun hvor absolut tvingende Hensyn til Sandflugtens Dæmpning gør sig gældende, lægges inden for allerede foretagne Bebyggelse, og at den i alle andre Tilfælde lægges udenfor; for det andet, at man giver Klitejerne fuld Græsningsret med deraf flydende Hegnsret, ogsaa over de fredede Arealer, og for det tredje, at man sikrer Købere af Arealer inden for Fredningslinien Ret til Færdsel over de Arealer, der ligger uden for Linien.

Et andet Spørgsmaal, som ogsaa melder sig i Forbindelse med denne Lovgivning, er selve Strandbredden og Bebyggelsen af den. Jeg er her enig i den Betragtning, at om fast Bebyggelse paa Strandbredden kan der ikke være Tale. Jeg er ogsaa enig i, at Beboelse af enhver Art paa Strandbredden maa være forbudt, men noget anderledes stiller det sig, naar Talen er om Badehuse og de i de senere Aar i alt Fald i Hjørring Amt saa almindeligt benyttede saakaldte Strandhuse. Det er Huse med et Gulvareal af fra 3 til 6 Kvadratmeter, Huse, der sædvanligvis ejes af Beboere fra de nærliggende Byer, og som af disse benyttes under Søndags- og Aftenudflugter til Stranden. Straks da Loven traadte i Kraft, blev det fra Klitvæsenets Side hævdet, at Huse, der henstod paa Stranden, kun maatte have et Gulvareal af, jeg tror det var 1,75 Kvadratmeter, og at de kun maatte benyttes til Badehuse og Omklædningsrum. Senere hen har Klitvæsenet, hører jeg, stillet sig noget mere liberalt, idet man siger, at man vil se bort

fra Spørgsmaalet om Husenes Størrelse, men derimod maa man fastholde Kravet om, at de ikke maa benyttes til andet end Omklædningsrum. Jeg skal i den Anledning tillade mig at henstille til den højtærede Landbrugsminister, at han udvirker, at disse Huse faar Lov til at staa paa Stranden om Sommeren som hidtil, og at de som hidtil maa bruges til Omklædnings- og Opholdsrum for de Mennesker, der ønsker nogle Timers Ophold ved Stranden, og som der f. Eks. under Maaltider vil være uafhængige af Vejrs og Vinds Luner.

Men nu kunde en og anden jo spørge: Hvis de Ønsker, der her er fremsat, bliver opfyldt, hvordan skal det saa gaa med de andre Formaal, som Loven, ganske vist i høj Grad velindpakket, havde, Formaal, der kan udtrykkes ved for det første Bevarelse af Naturskønheden og for det andet Bevarelse af Befolkningens frie Adgang til Stranden. Jeg vil heroverfor hævde, at selv om man opfylder de Ønsker, jeg her har fremført, vil man ikke kollidere med Lovens øvrige Formaal. Men for øvrigt har jeg lidt svært ved at anerkende disse andre Formaal. For det første er de ikke udtrykt i selve Loven, og for det andet mener jeg, at hvis man skulde tage Hensyn til de nævnte Forhold, vilde det have været nødvendigt at yde Klitejerne i alt Fald nogen Erstatning. Endelig kunde der maa ske være en og anden, som vilde sige, at der fra Administrationens Side ikke er nogen Grund til at tage Hensyn til disse Folk deroppe, der jo i nogen Grad, om jeg saa maa sige, er begyndt for sig selv, i nogen Grad har øvet Selvtægt. Jeg vil dertil sige, at jeg naturligvis ikke skal forsvare Selvtægt under nogen Form, men jeg beder dog om, at man vil forstaa, at den lokale Administration deroppe ikke har været helt heldig; den har været noget vaklende, har bl. a. i Spørgsmaalet om Badehusene sagt eet i Dag og et andet i Morgen, og den har ogsaa været en lille Smule vilkaarlig — i alt Fald for almindelige Mennesker at se —, idet den har fredet Arealer i eet Sogn, medens den har ladet ganske tilsvarende Arealer i et Nabosogn være fritaget for Fredning. Over for den Slags reagerer Befolkningen, og i dette Tilfælde noget kraftigt, men dog ikke kraftigere, end at man vil kunne faa Spørgsmaalet klarat paa en for alle tilfredsstillende Maade ved en hensynsfuld Administration.

Efter disse Bemærkninger, der jo angaar et Administrationsomraade, som hører under Landbrugsministeriet, maa jeg tillade mig at vende mig med nogle Ord til et andet